

Rapport 11-01-31

Högre pension till statligt anställda – nya villkor för valbara bolag i PA 03



Rapport: Individuella valet i PA 03

Inledning

Pensionsavtalet PA 03 omfattar cirka 240 000 anställda inom staten.

Den individuella ålderspensionen inom PA 03 är avgiftsbestämd. Pensionen grundas på att arbetsgivaren varje månad sätter av motsvarande 2,5 procent av den utbetalda lönen. Pensionen börjar tjänas in från 23 års ålder.

Man kan själv välja hur den individuella ålderspensionen ska förvaltas, i traditionell livförsäkring eller fondförsäkring och vilken försäkringsgivare som ska förvalta pengarna. Om man inte väljer placeras pengarna hos Kåpan pensioner försäkringsförening, i en traditionell livförsäkring.

Arbetsgivaren betalar avgifterna till SPV den 25:e varje månad. SPV förmedlar därefter avgifterna, så att de finns hos den försäkringsgivare som valts den sista bankdagen i månaden.

Bakgrund

Avgifterna för pensioner har under senare år sjunkit inom den privata sektorn. Parterna inom PA 03 ville för sina medlemmar och anställdas räkning åstadkomma en motsvarande sänkning. Arbetet och utfallet som redovisas i detta dokument är ett resultat av det arbete som de statliga avtalsparterna OFR/S,P,O, Saco-S, SEKO och Arbetsgivarverket gemensamt utfört. Arbetet har först och främst resulterat i begränsningar av hur höga avgifter de deltagande bolagen från 1 januari 2011 får ta ut för sina produkter.

Vägledande principer

Parternas utgångspunkt för uppgiften att åstadkomma en förändring motsvarande den som skett inom det privata området var följande principer:

- Förenkling

Parterna vill skapa en överblickbarhet och en jämförbarhet mellan de olika valalternativen. Tanken är också att underlätta valsituationen genom att erbjuda samtliga alternativ där respektive bolag framstod tydligt och där förvaltningsformerna traditionell liv och fondförsäkring mer börjat likna varandra, d v s en utveckling av produkternas egenskaper som pågått ett antal år (bl a noll som garanterad ränta i icke-valen).

- Långsiktigt

Man vill helst undvika en upphandling och korta avtalsperioder. Ett anslutningsförfarande som gäller tills vidare där bolagen själva fick ta ställning till sin medverkan förordades. Systemet måste vara ekonomiskt stabilt och uthålligt för samtliga inblandade.

- Rättvist

Det statligt anställda skulle betala avgifter som ligger i paritet med de andra stora avtalsområdena utan målsättning att bli billigast. Förutsättningarna för detta begränsades bl a av antalet anställda i avtalsområdet och premievolymen.

- Mångfald

Idén är att genom mångfald, öppenhet och transparens skapa en tydlig konkurrenssituation mellan försäkringsgivarna och därigenom få en successiv utveckling av pris och produkter. I mångfaldstanken ligger även att undvika likriktning mellan alternativen avseende produktutformning och profilområden.

- **Transparens**

Prisstrukturen ska redovisa hur olika avgifter tydligt kan knytas till olika moment i produkten. Genom att använda och skilja på både fasta och rörliga kostnader ska det enkelt gå att uppfatta hur olika produkter prismässigt skiljer sig från varandra.

Tillvägagångssätt

Den väg som ansågs mest attraktiv för parterna utgick från en ”otrampad stig”. För att säkerställa att vägen var framkomlig beslöt man att söka sig vidare i en nära dialog med försäkringsgivarna. Under dialogen växte beslut om de kriterier som skulle utgöra ramen för en anslutning. Ramverket omfattade främst avgiftsnivåer. Ramverket var även så utformat att det inte heller skulle låsa försäkringsgivarnas möjligheter att själva utforma sitt erbjudande vad gäller produktinnehåll och avgifter (inom fastställda ramar – se nedan).

Steg 1: Anslutning

De kriterier som utgjorde ramverket för anslutning kom i korthet att utformas enligt följande:

Fast avgift: Max 85 kronor per år

Rörlig avgift per år:

<i>Typ av produkt</i>	<i>Högsta avgift</i>
Traditionell livförsäkring	Totalkostnad (rörlig försäkringsavgift och kapitalförvaltningskostnad), max: 0,20 % per år
Entrélösning (fondförsäkring)	Förvaltningsavgift, max 0,40 % per år
Svenska aktiefonder	Förvaltningsavgift, max i genomsnitt 0,50 % per år
Globala och regionala aktiefonder	Förvaltningsavgift, max i genomsnitt 0,50 % per år
Nya marknads- och länderfonder	Förvaltningsavgift, max i genomsnitt 0,90 % per år
Svenska långa räntefonder	Förvaltningsavgift, max 0,30 % per år
Svenska korta räntefonder	Förvaltningsavgift, max 0,20 % per år
Hedge- och absolutavkastande fonder	Förvaltningsavgift, max i genomsnitt 0,80 % per år
Övriga fonder	Förvaltningsavgift, max i genomsnitt 0,80 % per år

Produktgrupperingen utgår från så få kategorier som möjligt, dock med beaktande att det i praktiken är dyrare att förvalta pengar ”långt bort”, i aktier och i mindre fonder och omvänt. Anledningen till att välja så få grupper som möjligt är att styra försäkringsgivarnas produktutbud i så liten omfattning som möjligt. Motivet till att ange genomsnittspris istället för takpris är att fondförsäkringsbolagen på så vis kan erbjuda de prismedvetna ett billigt fondalternativ samtidigt som den som söker en aktiv vanligen dyrare förvaltning även kan ges möjlighet att hitta sådana alternativ (förutsatt att fondförsäkringsbolaget väljer att ha sådana fonder med i utbudet).

De anslutna försäkringsgivarna:

	<i>Traditionell liv</i>	<i>Fondförsäkring</i>
Folksam	X	X
KPA	X	X
Folksam-LO		X
Länsförsäkringar	X	X
Danica		X
Kåpan	X	
Avanza		X
Nordea	X	X
Skandia	X	X

SEB		X
AMF	X	X
Swedbank		X
SPP	X	X
Handelsbanken		X
Alecta	X	

Kommentar: Målet att åstadkomma en så stor valfrihet som möjligt för de statligt anställda kan genom det stora antalet medverkande bolag anses uppfyllt.

Resultatet av arbetet med PA 03

De valbara bolagen har sänkt sina avgifter med i genomsnitt 60 procent på hela produktutbudet. För en genomsnittlig statligt anställd, 46 år med en månadslön på 30 700 kr, innebär det att det samlade pensionskapitalet vid 65 år kan bli 23 000 kr högre än tidigare. Det motsvarar en ökning av pensionskapitalet med 7 procent. För en 25-åring kan de nya avgifterna betyda att pensionskapitalet vid 65 år ökar med hela 17 procent.

”Vi är mycket nöjda med att bolagen nu sänkt avgifterna ordentligt och samtidigt höjt kvaliteten på sina produkter. Utbudet kännetecknas dessutom av en stor mångfald av olika produkter. Nu ser vi ser fram emot en fortsatt utveckling och förbättring av utbudet”, säger parterna.

Hela utbudet med alla valbara produkter i PA 03 finns nu med både avgifter, avkastning och betyg redovisade hos valcentralen SPV. Då deltagande bolag nu har möjlighet att löpande ändra och justera sina avgifter och utbud kommer uppgifterna att uppdateras två gånger/år.

”För oss parter har det varit viktigt med transparens och öppenhet i redovisningen av avgifter och produkter. Därför är valblanketten och valcentralen SPV:s hemsida utformad så att bolagens produkter redovisas med avgifter, avkastning och betyg. Vi är övertygade om att detta kommer att gynna spararna i och med att konkurrensen mellan deltagande bolag blir tydligare”, avslutar parterna.

Valblanketten kan rekvideras från SPV:s hemsida i brevform eller som pdf-fil direkt via internet.

SPV Valblankett för din individuella ålderspension i PA 03

1. Välj försäkringsalternativ med ett kryss - endast ett val kan göras

	För avgift per år (kr)	Traditionell försäkring - medgaranti		Fondförsäkring - avkastning		Fondförsäkring - fondutbud hos respektive försäkringsbolag													
		Löslösningskostnad (%)	Avkastning senaste 5 åren (%)	Avgift (%)	Årsavkastning (%)	Svenska aktiefonder		Globala och regionala aktiefonder		Nya marknader och landfonder		Långa räntefonder		Korta räntefonder		Hedga- och allokationsfonder		Övriga fonder	
						Avgift (%)	Betyg (1-5)	Avgift (%)	Betyg (1-5)	Avgift (%)	Betyg (1-5)	Avgift (%)	Betyg (1-5)	Avgift (%)	Betyg (1-5)	Avgift (%)	Betyg (1-5)	Avgift (%)	Betyg (1-5)
<input type="checkbox"/> Alecta - Traditionell Livförsäkring	75	0,15	-	0,40	7,78	0,50	3,5	0,49	3,8	0,88	2,8	0,15	5,0	0,15	4,0			0,40	4,5
<input type="checkbox"/> AMF - Fondförsäkring	85		0,20	5,59															
<input type="checkbox"/> AMF - Traditionell Livförsäkring	85																		
<input type="checkbox"/> Avanza - Fondförsäkring	0			0,39	-	0,50	4,0	0,50	3,9	0,90	3,0	0,28	4,5	0,20	5,0			0,80	2,8
<input type="checkbox"/> Danica - Fondförsäkring	0			0,32	-	0,50	3,0	0,44	4,0	0,85	3,6	0,20	4,0	0,09	5,0	0,62	3,0	0,79	3,8
<input type="checkbox"/> Folksam - Fondförsäkring	85			0,40	6,38	0,50	3,0	0,50	4,2	0,89	3,0	0,30	5,0	0,20	4,0	0,80	3,0	0,76	3,4
<input type="checkbox"/> Folksam - Traditionell Livförsäkring	85	0,20	-																
<input type="checkbox"/> Folksam - LO - Fondförsäkring	85			0,40	8,68	0,45	3,3	0,47	4,2	0,88	3,2	0,30	4,0	0,20	4,0			0,40	3,0
<input type="checkbox"/> Handelsbanken - Fondförsäkring	85			0,35	-	0,45	3,0	0,48	4,0	0,90	3,3	0,30	3,0	0,20	2,0			0,41	3,1
<input type="checkbox"/> KPA - Fondförsäkring	85			0,40	6,59													0,40	3,5
<input type="checkbox"/> KPA - Traditionell Livförsäkring	85	0,20	5,16																
<input type="checkbox"/> Kläpan - Traditionell Livförsäkring	12	0,15	4,77																
<input type="checkbox"/> Lansförsäkringar - Fondförsäkring	80			0,40	5,56	0,50	3,3	0,50	3,6	0,90	1,5	0,30	3,5	0,20	4,0			0,80	3,1
<input type="checkbox"/> Lansförsäkringar - Traditionell Livförsäkring	80	0,19	5,00																
<input type="checkbox"/> Nordica - Fondförsäkring	85			0,40	-	0,50	3,0	0,50	3,6	0,89	3,4	0,30	3,3	0,20	3,0	0,80	3,0	0,80	3,0
<input type="checkbox"/> Nordica - Traditionell Livförsäkring	85	0,20	4,42																
<input type="checkbox"/> SEB - Fondförsäkring	80			0,40	-	0,42	2,5	0,50	3,0	0,90	3,5	0,30	2,0	0,20	2,0	0,80	3,0	0,80	3,0
<input type="checkbox"/> Skandia - Fondförsäkring	85			0,40	5,44	0,50	3,8	0,50	3,5	0,90	1,5	0,30	4,0	0,20	2,5	0,80	3,0	0,80	3,5
<input type="checkbox"/> Skandia - Traditionell Livförsäkring	85	0,20	4,83																
<input type="checkbox"/> SPP - Fondförsäkring	60			0,40	-	0,50	3,7	0,40	4,0	0,80	4,0	0,20	4,0	0,20	3,0	0,80	3,0	0,57	3,0
<input type="checkbox"/> SPP - Traditionell Livförsäkring	84	0,20	3,34																
<input type="checkbox"/> Swedbank - Fondförsäkring	70			0,40	-	0,50	2,7	0,48	3,7	0,90	3,1	0,30	3,0	0,20	4,0	0,80	3,0	0,73	3,5

2. Välj om du vill ta bort återbetalningsskyddet
Fyll i rutan nedan om du avstår återbetalningskydd. Läs mer om återbetalningskydd i fald som finns att läsa på webbplatsen.
 Jag vill ta bort återbetalningskyddet

3. Skriv under
Du måste skriva under blanketten för att den ska gälla. Skicka in blanketten Till SPV, Svansport 850 085 101, 520 40 Kristineberg.
Vi behöver din valblankett senast 2010-12-31

Personnummer:

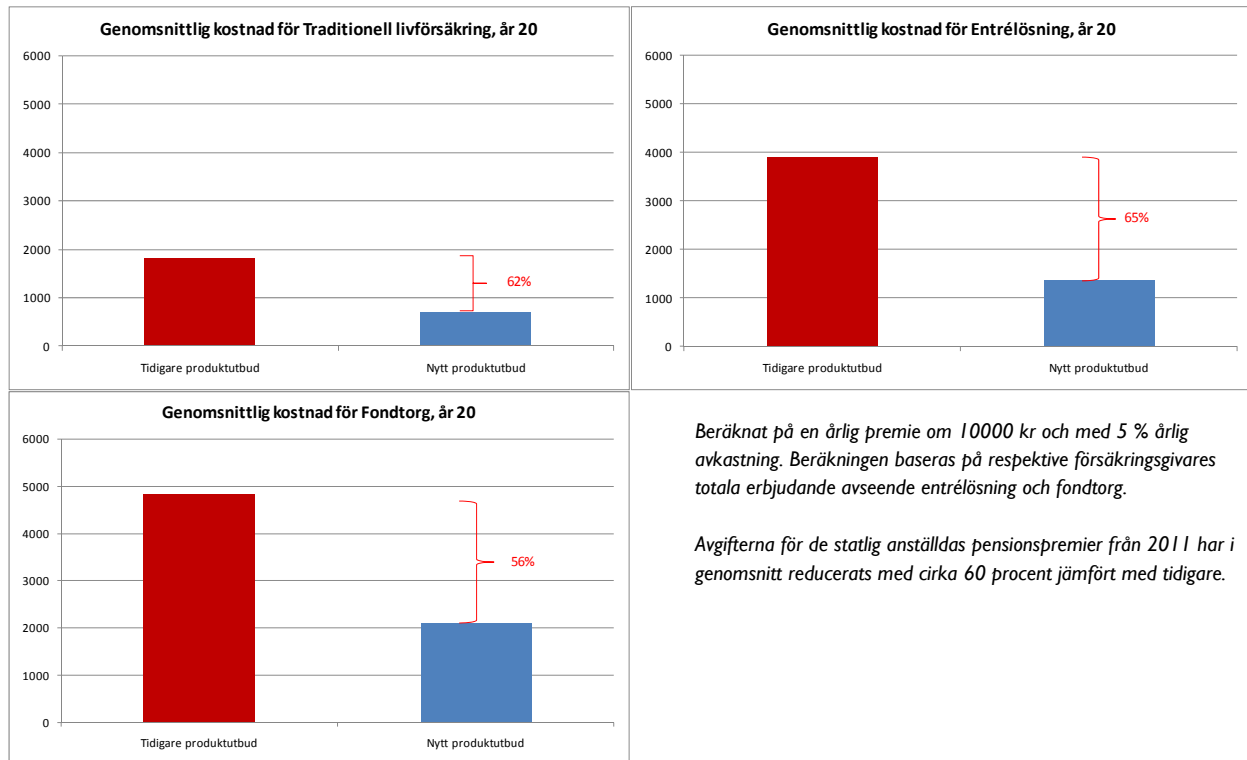
Datum: Namnteckning:

Faktnummer, dagtid (inkl. riktnummer):

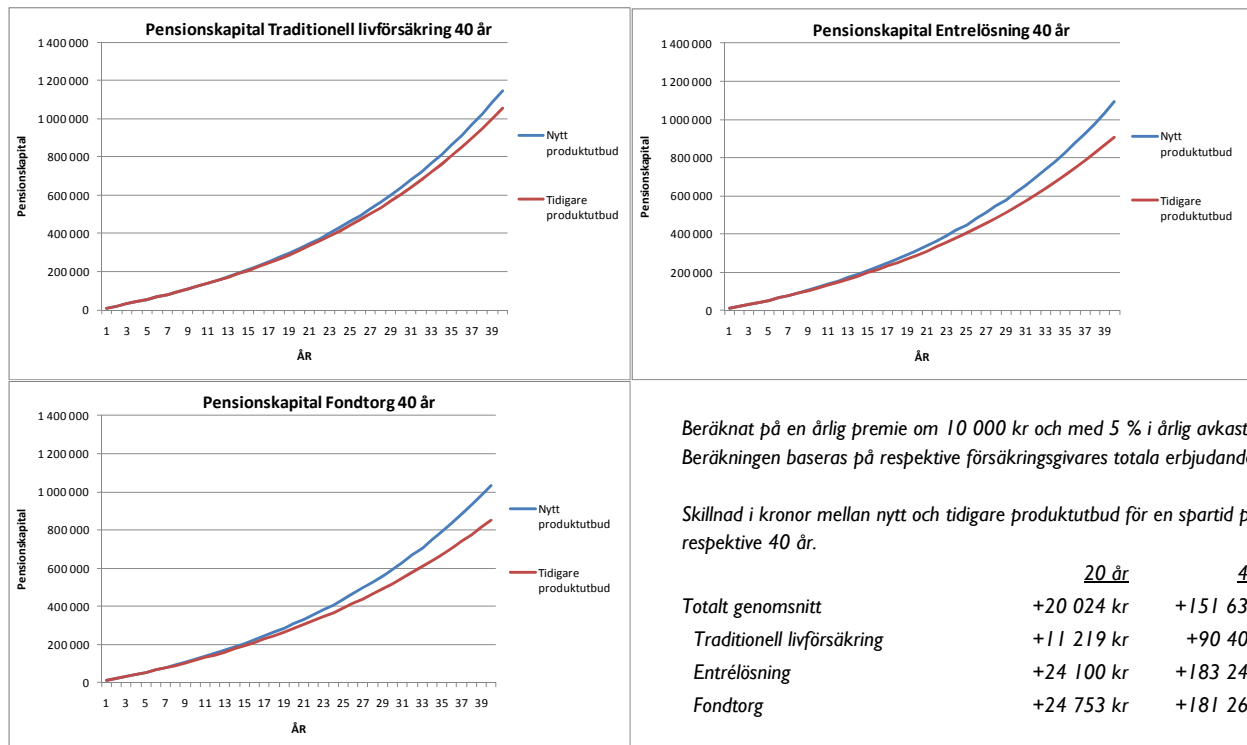
Valblanketten per november 2010. Blanketten ska bidra till överblickbarhet, ökad transparens och jämförbarhet samt stimulera den fortsatta konkurrensen och utvecklingen. Den visar även det aktuella läget vad beträffar bolagens olikheter i avgifter, betyg och profil. Nästa uppdatering sker per 31 mars 2011.

Bilaga

Genomsnittlig avgiftsförändring jämfört med tidigare produktutbud

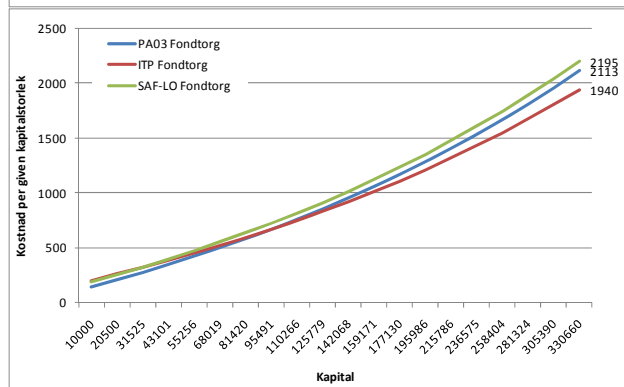
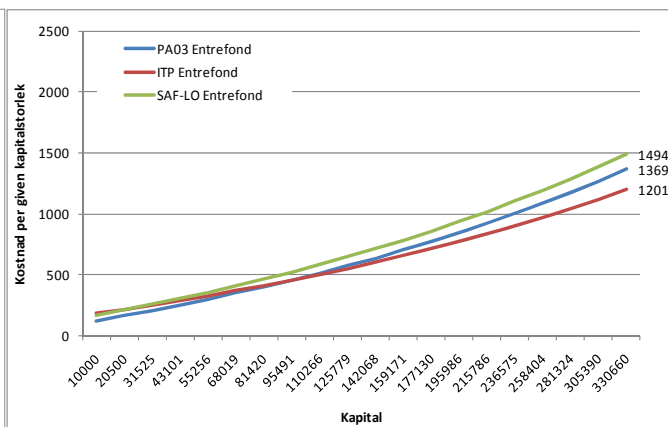
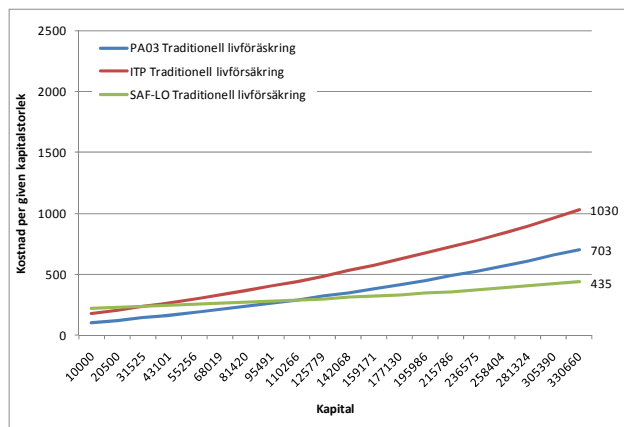


Genomsnittlig förändring av pensionskapital



Jämförelser med avtalsområdena ITP och SAF-LO

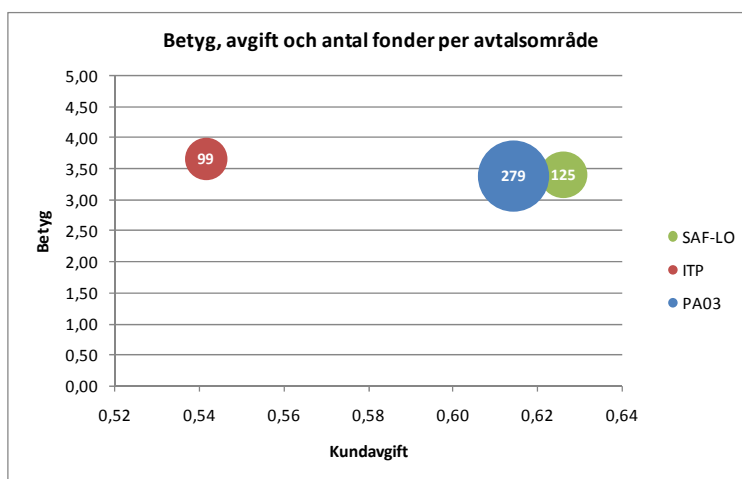
Genomsnittlig kostnad vid given kapitalstorlek



Beräknat på en årlig premie om 10 000 kr och med 5 % årlig avkastning under 20 år. Beräkningen baseras på respektive försäkringsgivares totala erbjudande. Beräkningen beaktar även respektive valcentralkostnad.

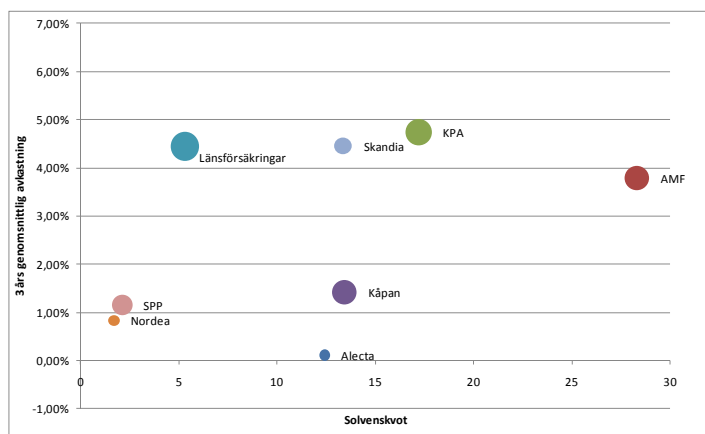
Parternas målsättning att de statligt anställda skulle erbjudas avgifter i paritet med den privata sektorn har infriats.

Fondtorg – fondavgifter, betyg och antal fonder



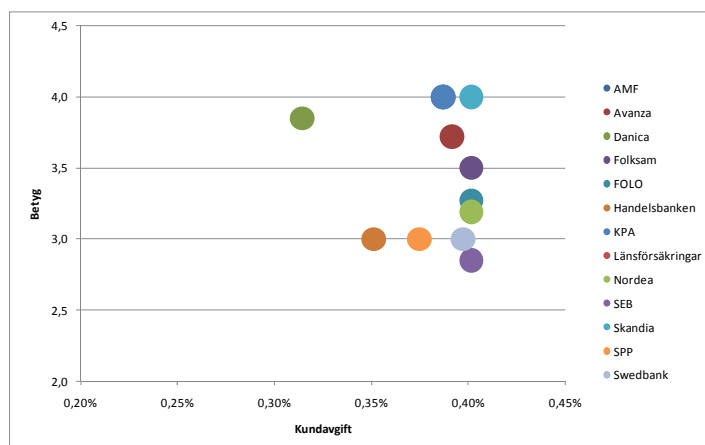
Baseras på de aktuella utbudet och betygen enligt Morningstar per 2010-09-30. Kvaliteten på det erbjudna samlade fondutbudet ligger i nivå med motsvarande kvalitet som inom den privata sektorn. Cirkelns storlek beskriver det totala antalet fonder. PA 03 har som framgår av antalet fonder (279) en betydande bredd vad gäller fondutbudet och därigenom har även ambitionen att stärka mångfalden kunnat uppnås.

PA 03 - Jämförelse mellan försäkringsgivare - traditionell livförsäkring



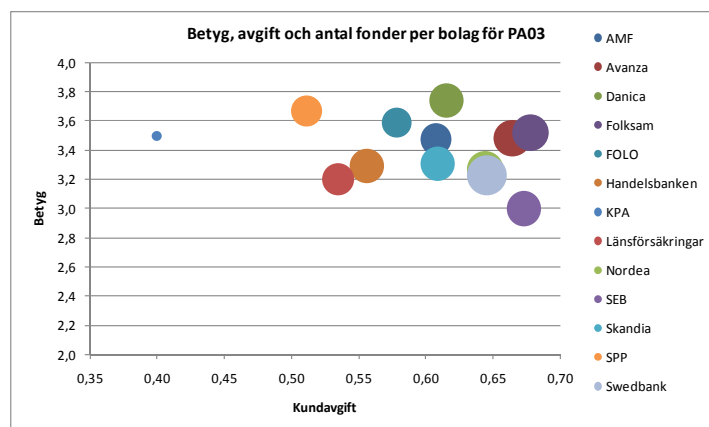
Genomsnittlig avkastning 3 år (2007-2009), finansiell stabilitet (solvenskvot) samt den garanterade räntan (cirkelns storlek).
 Notera att Nordea och Alecta har en 0-garanti. Folksam har inte tre års historik för sin PA 03-produkt.
 Antalet medverkande traditionella livbolag borgar för att dessa har en långsiktig ambition med sitt frivilliga deltagande och därmed torde kalkylerna vara ekonomiskt realistiska, om än förmodligen snävt tilltagna på sina håll.

PA 03 - Jämförelse mellan försäkringsgivare - entrélösning



Analysen baseras på det verkliga och viktade innehållet i entrélösningarna. Baseras på utbud och betygen enligt Morningstar per 2010-09-30.

PA 03 - Jämförelse mellan försäkringsgivare - fondtorg



Utbudet och betygen enligt Morningstar per 2010-09-30. Cirkelns storlek beskriver antalet fonder.

De statliga avtalsparterna

OFR/S, P, O – är ett förhandlande samverkansorgan för nio fackförbund som tillsammans organiserar drygt 100 000 anställda. Medlemmarna finns inom Fackförbundet ST, Polisförbundet, Officersförbundet, Försvarsförbundet, Ledarna, Lärarförbundet, TULL-KUST, Vårdförbundet och SFHL.

Saco-S – är en förhandlingsorganisation för 22 Saco-förbund med sammanlagt 84 000 statligt anställda akademiker.

SEKO – Facket för Service och Kommunikation är ett förbund inom LO som organiserar medlemmar inom statliga myndigheter.

Arbetsgivarverket – är en medlemsstyrd statlig arbetsgivarorganisation. Medlemmar är 270 myndigheter, affärsverk och andra arbetsgivare med anknytning till det statliga området.